

VRIJEDAN JUBILEJ ■ CRES 25. PUT DOMAĆIN DANA FRANE PETRIĆA

Cres nezaobilazna postaja svjetske filozofske elite

Nastali u jeku Domovinskog rata, Dani Frane Petrića su kroz 25 godina prerasli u najznačajniji filozofski i interdisciplinarni skup u Hrvatskoj i jednu od najznačajnijih znanstvenih konferencija u ovom dijelu Europe, kroz koju je dosad »prošlo« 1.889 znanstvenika iz 40 zemalja svijeta

Walter SALKOVIĆ

Prije četvrt stoljeća Europa se mijenjala, totalitarni sustavi su se rušili, nastajale su nove države. Slovenija je prošla svoju ratnu krizu, Hrvatska se nalazila u ratu, a velika stradanja čekala su Bosnu i Hercegovinu. U takvim okolnostima Hrvatsko filozofsko društvo organiziralo je od 9. do 11. srpnja 1992. godine u Cresu, rodnom gradu znamenitog renesansnog filozofa Frane Petrića, simpozij »Suvremena filozofska gibanja u Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini«. Skup je bio »izraz solidarnosti sa svim pojedincima i narodima koji su se opredijelili za slobodu i demokraciju«. Bio je to početak manifestacije koja će 25 godina kasnije prerasti u najznačajniji filozofski i interdisciplinarni skup u Hrvatskoj, u jednu od najznačajnijih znanstvenih konferencija u ovom dijelu Europe, koja okuplja znanstvenike iz cijeloga svijeta kako bi raspravljali o aktualnim problemima čovječanstva, ali i istraživali djela velikog Cresanina Frane Petrića i drugih značajnih hrvatskih mislioca.

Impozantne brojke

U sklopu ovogodišnjih Petrićevih dana organizirano je svečano obilježavanje jubileja te su tom prigodom zanimljive podatke o proteklom Danima Frane Petrića predstavili prof. dr. Pavo Barišić i dr. Bruno Ćurko. Barišić je iznio impozantne brojke prema kojima je u Cresu na 25 dosadašnjih konferencija sudjelovalo 1.889 znanstvenika iz 40 zemalja svijeta. Zaključujući svoje predavanje, Barišić je prognozirao da će na 50. Danima Frane Petrića ta brojka doseći 4.000 znanstvenika iz više od 50 zemalja svijeta, ali i da će tada Europa biti ujedinjena, totalitarna prošlost prevladana, a cijeli svijet povezan u miroljubivu

Petrićevi dani mjesto susreta i dijaloga različitih filozofskih struja – prof. dr. Josip Oslić i akademik Mislav Ježić

i demokratsku zajednicu. Bruno Ćurko posebno je analizirao koliko su znanstvenici proučavali Petrićev lik i djelo na Danima Frane Petrića te zaključio da je 108 znanstvenika iz 11 zemalja održalo 308 predavanja izravno vezanih uz tog velikog renesansnog mislioca. Dojmljiv govor održao je akademik Mislav Ježić koji je obnašao dužnost predsjednika u vrijeme održavanja prvih Dana Frane Petrića. Prisjetio se društvenih okolnosti tog vremena, ali i osoba koje su pomogle organizaciji prvih Pe-

DOPRINOS ĆUS RUKONIĆ

Posebno je istaknut doprinos Jasminke Ćus Rukonić koja je aktivno zagovarala ideju da se upravo u Cresu organizira jedan filozofski skup posvećen Petriću i s entuzijazmom se uključila u organizaciju

trićevih dana te je posebno istaknuo Jasminku Ćus Rukonić koja je aktivno zagovarala ideju da se upravo u Cresu organizira jedan filozofski skup posvećen Petriću i s velikim se entuzijazmom uključila u organizaciju. Zahvalio joj je buketom cvijeća i prigodnim darom.

Stotinjak sudionika

Na ovogodišnjim, jubilarnim, 25. Danima Frane Petrića koje je organiziralo Hrvatsko filozofsko društvo u suradnji s Gradom Cresom, sudjelovalo je stotinjak znanstvenika, studenata i srednjoškolskih učenika iz osam zemalja. Predavanja i rasprave održavali su se u hotelu Kimen, dok je nekoliko javnih izlaganja i radionica za učeničke organizirano u OŠ Frane Petrića kako bi im moglo prisustvovati što više zainteresiranih. I 25. Petrićevi dani, po već ustaljenom obrascu, sastojali su se od dva simpozija: jednog na glavnu temu skupa, a ove je godine to bio »Jezik i spoznaja« te drugog koji u žarištu ima Frane Petrića, a ove je godine nosio naziv »Hrvatska filozofija u interakciji i kontekstu«. Paralelno s drugim simpozijem, već se četvrtu godinu zaredom odvija projekt popularizacije

Prof. dr. Pavo Barišić podsjetio na proteklih 25 Petrićevih dana

znanosti »Znanstveni inkubator: Training za znanstvena istraživanja«, a Dane Frane Petrića prati i niz drugih događanja kao što su primjerice predavanja recentnih filozofskih izdanja.

Pokrovitelji manifestacije su predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te Primorsko-goranska županija u čije ime je na otvorenju

skupa govorio potpredsjednik Županijske skupštine Danino Sučić, poželjevši da rad i rasprava budu inspirirani okruženjem koje je potaknulo Frana Petrića na velika djela. Pozdravne riječi sudionicima simpozija uputili su direktorica TZ-a Sanja Živanović, direktorica hotela Mirjana Parat te predsjednik Hrvatskog filozofskog društva Zdravko Radman, a službeno ga je otvorio gradona-

IZRAZ SOLIDARNOSTI

Znanstveni skup održan prvi put prije 25 godina u Cresu bio je »izraz solidarnosti sa svim pojedincima i narodima koji su se opredijelili za slobodu i demokraciju«

čelnik Kristijan Jurjako.

Jezik i govor u fokusu

– Drago mi je što su i ove godine organizatori Dana Frane Petrića pripremili važnu i aktualnu temu čime će ovaj skup, koji nosi ime najvećeg Cresanina, još jednom dati značajan doprinos razvoju filozofske misli, okupljajući velik broj znanstvenika svjetskoga glasa. Zadaća vam je propitati mogućnosti susreta filozofijskoga i znanstvenoga pristupa problematici jezika i govora, a kako na Danima Frane Petrića već uobičajeno sudjeluju znanstvenici raznih disciplina i ta će se tema razmotriti s različitim aspektima, postaviti će se razna pitanja i na njih pokušati dati odgovore, rekao je Jurjako te se zahvalio svima koji su proteklih 25 godina utkali sebe u manifestaciju.

Nakon svečanog otvaranju u radni dio skupa uveo je predsjednik programskog odbora prof. dr. Igor Mikecin, a prvo plenarno predavanje, pod naslovom »Kognitivna lingvistika: pogled iznutra i izvana«, održali su Klaus-Uwe Panther, istaknuti njemački kognitivni lingvist te Linda Louise Thornburg, britanska lingvistkinja, spisateljica i redateljica. U nastavku se rad simpozija odvijao u dvije paralelne sekcije na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku te su se nakon svakog bloka predavanja razvijale žive rasprave.

ZNANSTVENI INKUBATOR I NOĆ ISTRAŽIVAČA

Posebno je zanimljiv dio Dana Frane Petrića projekt popularizacije znanosti »Znanstveni inkubator: Training za znanstvena istraživanja« čiji su idejni začetnici i provoditelji Hrvatsko filozofsko društvo, Hrvatsko bioetičko društvo i Udruga Mala filozofija. Njime se učenicima srednjih škola želi približiti način rada na znanstvenim istraživanjima i upoznati ih s osnovnim elementima takvoga istraživanja, metodama rada i načelima znanstvene čestitosti. Ove su godine u programu sudjelovali učenici iz četiriju hrvatskih srednjih škola – iz Cresa, Malog Lošinja, Obrovca i Zadra. Projekt creske Gimnazije »Možda je problem u komunikaciji« predstavili su učenici Leona Ferlora, Paolo Kaštelan, Vanessa Klimczak i Matej Salković, a pripremili su ga pod mentorstvom profesorica Melite Chiole, Ljiljane Filipas i Rozane Perović.

Naposlijetku, ove su se godine i sudionici Znanstvenog inkubatora pridružili mnogim europskim gradovima u obilježavanju Europske noći istraživača. Četiri znanstvenika povelu su učenike u »Znanstvenu šetnju po Sretnome gradu« te su odgovarali na pitanja iz raznih područja. Cilj Europske noći istraživača je na pristupačan i zabavan način podizati svijest šire javnosti, posebice mladih, o važnosti znanstvenih istraživanja za društvo kako bi se srušile predrasude koje često postoje prema znanstvenoistraživačkoj zajednici. Među više od 300 gradova u tridesetak zemalja u kojima je obilježena Noć istraživača, zahvaljujući Danima Frane Petrića, ove je godine bio i Cres.

Javna izlaganja pratili i creski gimnazijalci

Gradonačelnik Kristijan Jurjako otvori simpozije